

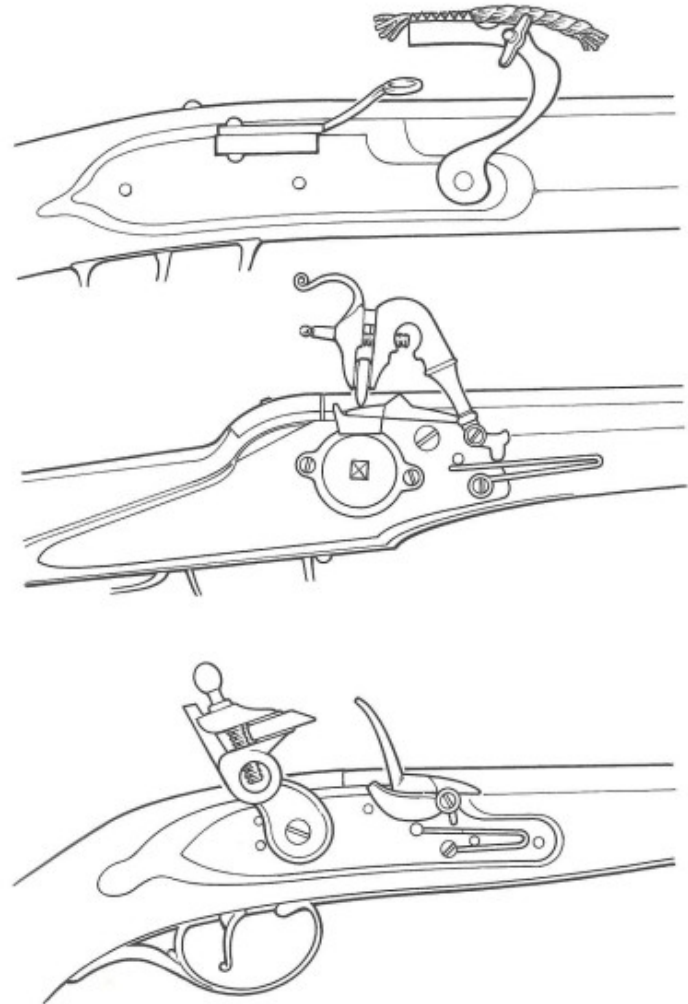
Raný novověk II.

BSSb1102 Dějiny vojenství

(1. prapor pruské tělesné gardy v bitvě u Kolína, Richard Knötel)

Změny ve výzbroji pěchoty I

- křesadlový zámek
 - snadnější ovládání
 - spolehlivější
-
- další růst palebné síly pěchoty
 - palba poměrně nepřesná (hladký vývrt hlavně)
 - nepřesnost palby lze kompenzovat její hustotou

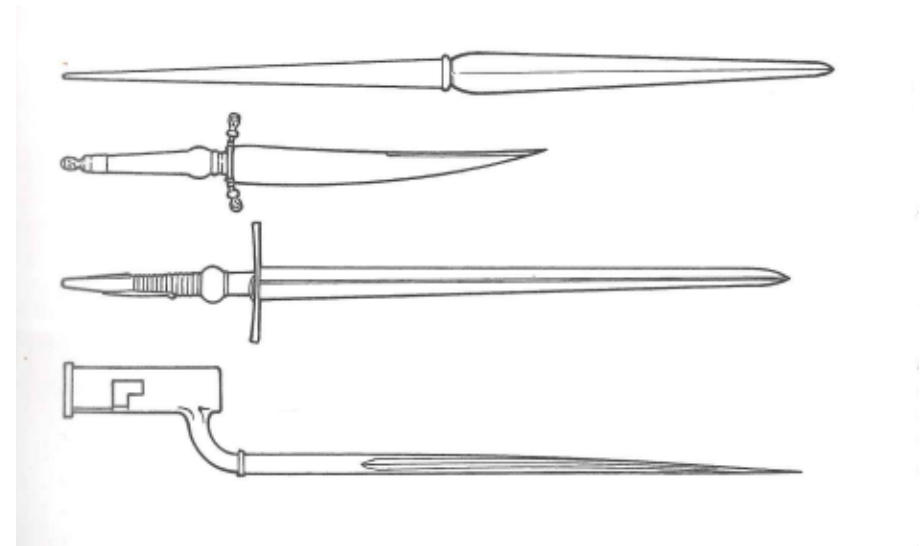

Změny ve výzbroji pěchoty II

- Bodák (bajonet)

- Pikenýři v pěchotní sestavě ztrácí význam, střelec může bojovat z blízka s nasazeným bodákem

Lineární taktika

- Zárodky patrné v 17. století, k dokonalosti dovedena v 18. století
- Tři sevřené řady (koncem 18. století Britové přecházejí na dvě řady)
- V boji
 - s pěchotou – palba na (relativně) krátkou vzdálenost, důležitá rychlost palby
 - s jízdou – čtvercová formace (tzv. karé; prázdný čtverec či obdélník)

Jízda

- Těžká a lehká
- Těžká – kyrysníci
- Lehká – více druhů (husaři, švališéři...)

- Změna v chápání role dragounů
 - koncem 16. století ustaveny první dragounské pluky v roli pěchoty přepravující se na koních
 - v 17. století nadále v této roli (vč. vybavení)
 - během 18. století proměna v jízdu (různá klasifikace; lehčí výzbroj než kyrysníci, ale těžší než lehká jízda)

Dělostřelectvo

- Lehčí a kvalitnější děla i příslušenství
- Ve všech armádách posilování důrazu na standardizaci
- Vrcholem francouzský systém (Gribeauval, 1765; polní kanony ráží 4, 8 a 12 liber + houfnice 6 palců + pevnostní a obléhací děla)

Hodnocení

- Těžkopádné manévrování, možné komplikace při střetu s kvalitní lehkou pěchotou
- Výhoda pro početnější a disciplinovanější armádu
- Vrcholu dosahuje lineární taktika v pruské armádě Fridricha II. Velikého

Služba v armádě

- Formálně se spoléhá na dobrovolníky
- V případě potřeby stanoven určitý počet branců, kteří mají být odvedeni do armády
- Vojíci zejména z řad chudiny či „problémoví“ na svých panstvích, armáda může posloužit i na útěku před zákonem
- Dlouhá (v řadě případů doživotní) vojenský služba

Problémy a řešení (?)

- Využití polních opevnění + snaha postupovat ze zajištěných základen
 tažení se mění na zdlouhavé a těžkopádné manévrování
 - v létě 1778 pruská armáda 2 měsíce manévrovala v SV Čechách, aniž by došlo k bitvě; Fridrich II. se neodvážil napadnout silně opevněné pozice Rakušanů a ani Rakušané se nenechali vylákat při stahování Prusů
- Úvahy zejména ve Francii
- Větší důraz na dělostřelectvo (du Teil)
- Možnost kombinovat různé formace (linie + kolona; *ordre mixte* – Guibert)